

Truyện ngắn

Con Bé Bán Diêm

Tác giả: Hans Christian Andersen

Dịch giả: TẠO ẮN

Lời mở đầu: TRƯỚC KHI VÀO TRUYỆN

Truyện “Con Bé Bán Diêm” (1804) của Hans Christian Andersen gần như là câu chuyện kinh điển vào mùa Giáng Sinh. Truyện nói về một con bé gái trong gia cảnh nghèo túng, tuổi thơ đã phải cùng với cha mẹ lo sinh nhai gia đình. Cô bé vừa cơ cực vừa phải chịu sự ngược đãi từ chính gia đình của mình, cuối cùng cô bé chết cứng vào một đêm giao thừa.

Câu chuyện thật là thương tâm, nói lên được sự khốn cùng của giới nghèo, luôn chật vật, phải tranh đấu vì cái ăn, cái mặc. Tuy nhiên nếu chỉ giới hạn tầm nhìn trong một cá nhân hay một gia đình và quy trách nhiệm về một thiếu sót thì chưa đủ, bởi vì nghèo đói và bất công là những căn bệnh xã hội. Sự bất công không hẳn chỉ xảy ra giữa người gây áp bức và nạn nhân lãnh chịu áp bức mà còn do sự đứng đưng bàng quan của những người chung quanh.

Im lặng với các ác cũng là đồng lõa với cái ác! Có lẽ ít nhiều trong chúng ta đây cũng đôi lúc phải chịu trách nhiệm về tính thờ ơ lãnh đạm của chính mình!

Tạo Ắn.

Trời rất lạnh và tối, đó là một buổi chiều cuối cùng trong năm, tuyết đang rơi nhanh. Trong cái không gian lạnh và tối đó, một bé gái nhỏ, tội nghiệp, đầu trần, chân đất, đi lên đi xuống trên đường phố. Mặc dầu trước đó con bé rời nhà với đôi dép xỏ lớn quá khổ, nhưng không được việc gì hết, nó đã đánh mất đôi dép khi phải chạy vội để tránh hai cái xe ngựa vô tâm, vội vã như muốn đâm vào nó. Một chiếc bị mất, chiếc kia bị một thằng con trai nhặt được, nhưng nó chạy rất nhanh và còn nói với theo, nó sẽ dùng chiếc dép như cái nôi sau này cho con của nó. Đó là lý do tại sao con bé phải đi chân không, đôi chân đã sưng lên đỏ tím vì lạnh cứng. Con bé khoác một chiếc tạp-dè có túi, trong đó đựng vài bó diêm que, hai tay cũng cầm hai bó. Ngày hôm nay không ai buồn mua diêm, cũng không ai cho nó một xu nào. Nó tiếp tục lê bước trong cái lạnh và đói. Thật khốn nạn! Cả con người nó như là thể hiện của sự thống khổ. Vài bông tuyết đọng lại trên mớ tóc xoắn tít trên vai, nhưng nó chẳng màng.

Ánh sáng hắt ra sau những khung cửa sổ, có mùi ngỗng quay thơm phức, đúng rồi, tối hôm nay là giao thừa. Đi tới góc phố, ở giữa chỗ hai căn nhà, một căn nhô hẳn ra, nó ngồi xuống, tuy thu cả hai chân sát vào người, nhưng cũng không xua đi được cái lạnh. Nó không dám về nhà vào lúc này vì chưa bán được que diêm nào, cho dù một xu cũng không có. Bỏ thế nào cũng đánh nó vì tội không bán được gì, vả lại căn nhà cũng lạnh

như ở nơi này. Nhà gì mà chỉ còn được cái mái, nghe rõ cả tiếng gió thổi, cái lỗ lớn được trám vào bằng vải và rơm. Đôi tay giờ đây gân đông cứng vì lạnh. Đứng rồi, đốt một que diêm có lẽ sẽ ấm hơn, chỉ cần rút ra một que, quẹt vào vách tường, chỉ để đỡ lạnh mấy ngón tay thôi. Nó lấy ra một que, quẹt vào vách, một tia lửa lóe lên, rồi cháy. Ánh sáng sao êm ấm quá, cũng giống như cây nến, nó hơ tay trên ánh lửa, thật là ấm quá. Trước mặt nó hình như đang có một cái bếp, chân bếp sáng bóng với những chạm trổ hoa văn. Ánh lửa đẹp và ấm quá! Nó đưa hai chân ra để sưởi. Nhưng ánh lửa chợt tắt, cái bếp cũng biến mất. Que diêm trên tay chỉ còn lại một nửa.

Con bé quẹt thêm một que diêm nữa vào tường, lửa bùng lên, và chỗ ánh sáng chiếu vào, bức tường có thể nhìn xuyên qua như cái màn. Bên kia là một căn phòng có cái bàn phủ khăn trắng tinh, trên bàn được bày biện đầy những món ngon, có con ngỗng quay tròn tảo và mặn khô còn bốc khói. Một điều lạ hơn nữa, con ngỗng nhảy xuống khỏi bàn, khập khểnh đi qua đi lại, ức nó còn dính cả cái đĩa và con dao. Lửa lại tắt, con bé chỉ thấy trước mặt bức tường dày, ướt, và lạnh.

Nó đốt thêm một que diêm nữa thì thấy mình ở dưới gốc cây Giáng sinh. Cây này lớn và đẹp hơn những cây nó đã nhìn thấy ở các gian hàng đắt tiền khác. Hàng ngàn ngọn nến tỏa sáng lung linh bên cạnh những nhánh cây xanh biếc, có cả những tấm hình trang trí nhiều màu, y hệt như những cảnh nó đã thấy sau khung cửa kính vẫn quảng cáo. Con bé vươn tay ra nhưng lửa lại tắt.

Ánh sáng của cây Giáng sinh bay cao, thật cao, và nhìn như những vì sao trên trời. Con bé nhìn thấy một ngôi sao rụng, kéo theo một chuỗi ánh sáng. “Có người đang chết.” Con bé nghĩ như vậy vì bà nó, người duy nhất thương yêu nó, có lần bảo nó khi một ngôi sao rơi thì có một linh hồn về với Chúa.

Con bé đánh thêm một que diêm, ánh sáng bao vây chung quanh nó; trong vùng sáng con bé thấy Bà rất rõ, có ánh hào quang, dịu hiền và âu yếm. “Bà ơi!” Nó la lên. “Đắt cháu đi với. Cháu biết Bà sẽ biến mất khi lửa lại tắt giống như cái bếp, con ngỗng và cây Giáng Sinh to, đẹp kia.” Nó vội lấy cả bó diêm đốt lên để giữ Bà lại. Ánh sáng bùng lên như mặt trời chính ngọ. Bà nó lớn hẳn ra và đẹp như chưa bao giờ thấy. Bà nắm tay con bé và cùng bay bổng trong không gian sáng chói, rất cao khỏi mặt đất, nơi đó sẽ không còn lạnh, đói, hay đau đớn, vì họ sẽ ở bên Chúa.

Sáng sớm hôm sau người ta tìm thấy con bé cạnh bức tường, mặt tái xanh nhưng môi vẫn còn nụ cười. Con bé chết công vào buổi tối ngày cuối năm. Ánh mặt trời đầu năm chiếu trên xác con bé. Nó vẫn ngồi trong tư thế cứng ngắc của cái chết, tay còn cầm mấy que diêm, có một bó diêm bị đốt cháy. Có người bảo “Nó cố tự sưởi ấm.” Không ai có thể tưởng tượng được con bé đã nhìn thấy cảnh thần tiên nào hoặc trong thế giới hào quang nào mà con bé và bà nó đã tới trong ngày đầu năm.

*Tạo Ân dịch
Dec 28, 2016*

Nguồn: Internet E-mail by utl chuyển

*Đăng ngày Chúa Nhật, January 1, 2017
Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQTĐ/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*